

CONSILIUL LEGISLATIV

Director permanent al Senatului

Bp. 643 / 17.12.2025

Director permanent al Senatului

120 / 3.02.2026

AVIZ

**referitor la propunerea legislativă pentru modificarea
Legii nr. 286/2009 privind Codul penal intitulată
„Legea Conștiinței Naționale”**

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal intitulată „Legea Conștiinței Naționale” (b643/03.12.2025), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/6815/08.12.2025 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D1113/09.12.2025,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, și al art. 29 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare, în fapt, completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, în sensul incriminării infracțiunii de subminare a economiei naționale.

2. Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art. 73 alin. (3) lit. h) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art. 75 alin. (1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, **titlul** trebuie reformulat, astfel:

„Lege pentru completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal”.

Precizăm că, fără a fi interzisă de normele de tehnică legislativă, indicarea unei denumiri suplimentare a legii nu este, în general, utilizată.

5. Având în vedere exigențele normative, **art. I** trebuie reformulat, potrivit următorului model:

„**Art. I.** - După articolul 394 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 510 din 24 iulie 2009, cu modificările și completările ulterioare, se introduce un nou articol, art. 394¹, cu următorul cuprins:

„**Art. 394¹ - Subminarea economiei naționale**

(1) ...;

...”.

6. Cu privire la textul propus pentru **art. 394¹**, semnalăm următoarele:

6.1. La alin. (1) teza finală, pentru corectitudinea reglementării și pentru corelare cu dispozițiile art. 55 lit. a) din Codul penal, sintagma „și interzicerea unor drepturi civile, politice și profesionale” trebuie înlocuită cu expresia „și interzicerea unor drepturi”.

6.2. Precizăm că norma propusă pentru **alin. (2)** nu întrunește cerințele specifice de claritate, previzibilitate și accesibilitate, întrucât noțiunea de „consecințe majore” nu este definită în cuprinsul Codului penal, iar semnificația sa nu rezultă din textul preconizat.

Menționăm că, în prezent, art. 183 din Codul penal definește noțiunea de „consecințe deosebit de grave” prin stabilirea unei limite a valorii pagubei materiale. Această definiție nu poate fi aplicată noțiunii de „consecințe majore”, utilizată de textul propus prin proiect, întrucât ar constitui o aplicare prin analogie, contrară principiului legalității incriminării. De altfel, criteriul valorii materiale nici nu ar fi relevant în ceea ce privește consecințele asupra „stabilității strategice” sau „securității naționale”, la care se referă textul propus. Se impune, de aceea, definirea expresă a noțiunii de „consecințe majore” în cuprinsul normei propuse pentru **art. 394¹ alin. (2)**.

6.3. La **alin. (3)**, expresia „conform prevederilor generale ale Codului penal” trebuie eliminată, ca superfluă.

6.4. Precizăm că norma propusă pentru **alin. (4) teza întâi** nu este necesară și trebuie eliminată, întrucât, potrivit principiului teritorialității consacrat de dispozițiile art. 8 alin. (1) din Codul penal, legea penală română se aplică infracțiunilor săvârșite pe teritoriul României, nefiind relevantă cetățenia sau naționalitatea făptuitorilor, iar în cazul faptelor săvârșite în afara țării sunt incidente principiile personalității și al realității legii penale române, prevăzute de art. 9 și 10 din Codul penal.

În plus, răspunderea penală a persoanei juridice este reglementată în Partea generală a Codului penal, astfel încât nu se justifică nici normele referitoare la modalitatea în care aceasta răspunde în cazul săvârșirii infracțiunii de subminare a economiei naționale, din cuprinsul **tezei finale a alin. (4)**.

Având în vedere cele de mai sus, **alin. (4) al art. 394¹** trebuie eliminat din proiect.

7. Norma propusă pentru **art. II** nu este corectă, întrucât, potrivit art. 78 din Constituția României, republicată, legea intră în vigoare la 3 zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, sau la o dată ulterioară prevăzută în textul ei.

Prin urmare, în măsura în care nu se intenționează prevederea intrării în vigoare la o dată ulterioară, **art. II** trebuie eliminat din proiect.

Pe cale de consecință, actualul **art. I** va deveni **Articol unic**.

PREȘEDINTE

Florin LORDACHE

București
Nr. 1049/16.12.2025